

Sygn. akt III UK 163/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania M. R.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.
o odsetki,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 26 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 grudnia 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 grudnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] w sprawie z odwołania M. R. od decyzji ZUS Oddziału w L. w przedmiocie odsetek, na skutek apelacji organu rentowego, zmienił częściowo zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że początkową datę prawa do odsetek ustalił na 7 kwietnia 2012 r., oddalając odwołanie za okres od 26 marca 2010 r. do 6 kwietnia 2012 r. oraz oddalił apelację organu rentowego w pozostałej części.

Odwołujący się zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w części oddalającej odwołanie powoda za okres od 26 marca 2010 r. do 6 kwietnia 2012 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie w sprawie istotnych zagadnień prawnych: (-) „Czy organ rentowy ponosi odpowiedzialność odsetkową w oparciu o art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13

października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za nieustalenie prawa do świadczenia w sytuacji, gdy w wydanej przez siebie prawomocnej decyzji uznał on, iż ubezpieczony wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych (prawo nabyte), a następnie w kolejnej decyzji w oparciu o te same dowody uznał odmiennie, iż ubezpieczony tychże 15 lat pracy w warunkach szczególnych nie wykazał?"; (-) „Czy organ rentowy ponosi odpowiedzialność odsetkową w oparciu o art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za nieustalenie prawa do świadczenia w sytuacji, gdy przeprowadzone w postępowaniu sądowym dowody jedynie potwierdziły informacje zawarte w dokumentach znanych organowi rentowemu?”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia jest wykazanie przez skarżącego okoliczności, które podlegają rozważeniu przez Sąd Najwyższy podczas przedsądu, czyli wstępnego badania sprawy, mającego na celu stwierdzenie występowania jednej z przesłanek skargi, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Przesłankami tymi są: 1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, 2) potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) nieważność postępowania lub 4) oczywista zasadność skargi. Podstawowym celem instytucji przedsądu jest bowiem rozważenie, czy w skardze kasacyjnej podniesiono okoliczności, których rozważenie przez Sąd Najwyższy będzie wkładem w rozwój prawa i zapewnienie jednolitości jego sądowej wykładni. Tylko wtedy wykazany zostaje publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim

problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Przedstawione przez odwołującego się kwestie nie spełniają wskazanych wyżej wymogów w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sformułowane we wniosku zagadnienia prawne zostały sformułowane w oparciu o okoliczności niemieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń. Sąd odwoławczy ustalił bowiem, że organ rentowy nie dysponował pełnym materiałem dowodowym umożliwiającym przyznanie wnioskodawcy świadczenia. Dopiero w postępowaniu sądowym ustalono stan faktyczny związany z pracą powoda w warunkach szczególnych na podstawie dowodów, które nie mogły być znane organowi rentowemu (uzasadnienie str. 11). Tych ustaleń faktycznych odwołujący się skutecznie nie zakwestionował, gdyż prowadzić do tego nie może podniesienie

w podstawach skargi kasacyjnej naruszenia art. 233 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być bowiem zarzuty dotyczące oceny dowodów, co wyłącza zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Natomiast zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być skuteczną podstawą skargi kasacyjnej jedynie wtedy, gdy z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie daje się odczytać jaki stan faktyczny lub prawny stanowił podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.